

Zhytomyr Ivan Franko State University Journal.
Philological Sciences. Vol. 3 (91)

Вісник Житомирського державного
університету імені Івана Франка.
Філологічні науки. Вип. 3 (91)

ISSN (Print): 2663-7642
ISSN (Online): 2707-4463

УДК: 821.161.2-31'06

DOI 10.35433/philology.3 (91).2019.76-83

**СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ У
ТВОРЧОСТІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК
(ЗА МАТЕРІАЛОМ РОМАНУ "РАДІСНА ПУСТЕЛЯ")**

Н. М. Шульська*, Ю. В. Громик, Р. С. Зінчук*****

У статті представлено комплексний аналіз структурно-семантичних особливостей простих ускладнених речень у творчості Галини Пагутяк. Матеріалом розвідки слугували синтаксичні конструкції, зафіксовані методом суцільного обстеження тексту роману "Радісна пустеля". Схарактеризовано проблеми, пов'язані з такими дослідженнями, зокрема суперечності у визначенні ускладнювальних засобів, взаємодії формально-граматичної структури та семантико-синтаксичного рівня. Описано домінуючі моделі й периферійні вживання окремих структурних типів. Досліджено функціональні параметри ускладнення аналізованих одиниць у художньому тексті. З'ясовано, що просте ускладнене речення в зазначеному творі різноманітне за синтаксичним наповненням, є домінуючим в усій структурі художнього полотна. Установлено, що особливістю простих ускладнених речень в аналізованому тексті є переважання конструкції з однорідними та відокремленими членами; менш поширені ускладнення простих речень вставними і вставленими конструкціями, уточнювальними членами, звертаннями, словами-реченнями. Лексично багатими та інформативно наповненими є синтаксичні одиниці з комбінованим ускладненням. Доведено, що використання письменницею простих речень, ускладнених однорідними членами й звертаннями, вносить у художню оповідь розлогість та експресивність переданої

* кандидат філологічних наук,
доцент кафедри соціальних комунікацій
(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)
nat_sh@ukr.net

** кандидат філологічних наук,
доцент кафедри історії та культури української мови
(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)
Gromyuk.Jurij@eenu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-8753-3357

*** кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови
(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)
zinchuk_@ukr.net
ORCID: 0000-0002-5432-7346

інформації, надає їй емоційного забарвлення; залучення конструкції із відокремленими членами, вставними та вставленими одиницями сприяє активізації уваги читача, створює особливу симетричність художнього розповідання, легкість, прозорість і витонченість викладу думки; насиченість тексту простими реченнями, ускладненими нечленованими конструкціями, дозволяє реалізувати авторський задум (виразити ствердження чи заперечення, спонукати до дії, дати емоційну оцінку, відтворити питальну інтонацію тощо). Завдяки статистичному підрахунку використаних у романі домінуючих ускладнень простого речення засвідчено дотримання письменницею норм української мови щодо поширення їх у художньому мовленні.

Ключові слова: *просте ускладнене речення, Галина Пагутяк, роман "Радісна пустеля", однорідні члени речення, відокремлені члени речення, вставні і вставлені конструкції, уточнювальні члени речення, звертання, комбіноване ускладнення.*

STRUCTURAL FEATURES OF A SIMPLE COMPLICATED SENTENCE IN THE OEUVRE OF HALYNA PAHUTIAK (BASED ON A NOVEL "THE JOYFUL DESERT")

N. M. Shulska, Yu. V. Hromyk, R. S. Zinchuk

The article presents a complex analysis of the structural-semantic features of simple complicated sentences in the oeuvre of Halyna Pahutiak. Syntactic constructions recorded by the method of continuous sample in Halyna Pahutiak's novel "The Joyful Desert" served as basic material of the study. The problems connected with the type of the research in question are characterized, the contradictions in the defining means of complications included. The dominant models and peripheral uses of individual structural types are described. Functional parameters of complication of the analyzed units in the literary text are characterized. It is stated that a simple complicated sentence in the analyzed work varies in its syntactic content and occupies a dominant place in the structure of the text. It is investigated that the main feature of simple complicated sentences is the predominance of constructions with homogeneous and detached members of the sentence; complication of simple sentences with parenthetical constructions, clarification, direct addresses, one-word-sentences are less numerous. Syntactical units with combined complications are lexically rich and informative. It is proved that the usage of simple sentences that are complicated with homogeneous structures and forms of address contributes to the narrative expansion and expressiveness of the transmitted information, provides it with an emotional appeal. Usage of detached structures, parenthetical constructions helps to stimulate reader's attention, creates a special symmetry of literary narration, establishes easiness, transparency and sophistication of thought representation. Numerous simple sentences complicated with the help of non-separated constructions allow realizing the author's intention (to express assertions or objections, to stimulate action, to give emotional evaluation, to reproduce question intonation, etc.). It is concluded that the author observes the norms of the Ukrainian language, which is proved by statistical calculation of the dominant complicated structures in simple sentences that are used in the novel.

Keywords: *simple complicated sentence, Halyna Pahutiak, novel "The Joyful Desert", homogeneous members of the sentence, parenthetical constructions, detached structures, clarification, direct address, combined complication.*

Постановка наукової проблеми. Ґрунтовний опис процесу становлення та кодифікації літературної мови в сучасній лінгвістиці нерозривно пов'язаний із різноаспектним дослідженням

мовотворчості українських авторів, адже "мова найвидатніших письменників стає виразником найголовніших нормалізаційних тенденцій" [10: 5]. У цьому випадку художній текст як організована

певним способом система представляє науковий інтерес не тільки у вивченні специфіки набору елементів комунікації, а й у з'ясуванні структурних відношень між ними, реалізації позамовного змісту. У зв'язку з цим аналіз структури простого ускладненого речення на прикладі творчості Г. Пагутяк дозволить не лише визначити лінгвістичні особливості індивідуального стилю авторки, схарактеризувати її внесок у розвиток сучасної української мови, а й наблизитися до вирішення важливої лінгвістичної проблеми – взаємодії формально-граматичної структури та семантико-синтаксичного рівня синтаксичних конструкцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ускладнення структури простого речення неодноразово ставало предметом наукових досліджень. У різних аспектах на сучасному етапі його аналізують М. Вінтонів та І. Аксьонова [3]; І. Кухарчук [7]; В. Дзядик [6]; Т. Тютюма [9] та ін. Проте й до сьогодні воно не має чіткого теоретичного обґрунтування. Показово, що в радянському мовознавстві деякі лінгвісти взагалі не використовували термін "ускладнене речення", а розглядали окремо синтаксичні конструкції з однорідними членами, речення з відокремленими членами, зі вставними та вставленими компонентами, зі звертаннями [4]; однорідні члени речення, відокремлені члени речення, вставні, вставлені конструкції [1]. Дотепер немає однастайності навіть у визначенні ускладнювальних засобів. Як бачимо, традиційний підхід до проблеми простого ускладненого речення ілюструє багато суперечностей. Основна причина цього полягає в тому, що ускладнення пов'язують лише з формально-граматичним рівнем і зовсім не зважають на семантичний чинник,

зокрема на семантичну структуру речення. Важливими в цьому контексті є наукові праці І. Вихованця [2], К. Городенської [5] та інших українських мовознавців, у яких проблема ускладнення постала як семантичне явище.

Мета статті. Наукова розвідка репрезентує комплексний аналіз структурно-семантичних особливостей простих ускладнених речень у творчості Г. Пагутяк. З'ясовано специфіку структурування прозового тексту з погляду стилістичного потенціалу синтаксичних побудов в ідіостилі письменниці, описано домінуючі моделі ускладнень простих речень і периферійні вживання окремих структурних типів; схарактеризовано функціональні параметри ускладнення простого речення у творі.

Матеріалом слугували синтаксичні ускладнені конструкції, зафіксовані методом суцільного обстеження та детальної фіксації тексту роману Г. Пагутяк "Радісна пустеля".

Виклад основного матеріалу. Для простого (однокомпонентного) реченнетворення Г. Пагутяк типові конструкції простого ускладненого речення. Вони не лише передають динамізм думки письменниці, а й слугують інформативним наповненням тексту. Своєрідність форм і способів функціонування таких синтаксичних утворень у романі "Радісна пустеля" переважно має вияв у різному характері ускладнень. До ускладнювальних елементів простого речення у творі належать: однорідні члени речення; відокремлені додатки, означення, прикладки, уточнювальні члени речення; звертання, вставні слова, словосполучення і речення; словоречення в складі простого речення; своєрідні комбінації видів ускладнень. Отож——вивчення синтаксичної структури простого ускладненого речення в романі

базується насамперед на характеристиці типу його ускладнення.

Кількість зафіксованих простих речень, ускладнених за допомогою однорідних членів (31 %), дозволяє виділити їх у найчисленнішу групу. Відомо, що однорідні члени мають такі диференційні ознаки: 1) займають позицію одного члена речення; 2) пов'язані між собою сурядним зв'язком; 3) часто мають однакові морфологічні форми і виражають однотипні поняття. Зауважимо, що в романі однорідними є як головні, так і другорядні члени речення.

Специфічною рисою синтаксичної організації простих речень в аналізованому творі є ускладнення однорідними присудками, що становить 38,3 % від усіх ускладнень простих речень однорідними членами. До простих зараховано конструкції, у яких однорідні присудки стосуються одного підмета та речення, що мають спільний другорядний член для однорідних головних членів. У романі переважають ускладнення однорідними присудками, що мають один підмет: *Я вже його заливала слізьми й поганеньким вином, присипала піском* [8: 79]; *Він не схвалює вистав, не приймає душу наполовину чисту, наполовину брудну* [8: 87] та ін. Кількісно менша група простих речень, ускладнених однорідними присудками, які мають спільний другорядний член: *Сьогодні можна не читати книжок, не дивитися телевізора, не зустрічатися з людьми* [8: 79]; *Треба просто навідати, посварити трошки* [8: 84] та ін.

Простих речень, ускладнених однорідними підметами, виявлено меншу кількість (11,7 %). Їхня реалізація в структурних частинах роману рівномірна. Характерне поступове зростання кількості аналізованих синтаксичних одиниць

із домінантою в монологічному мовленні твору: *Два рази вкривалися снігом семисвічники і зірки* [8: 82]; *Біле і чорне – рівні* [8: 93] тощо.

У використанні ускладнень другорядними членами прозаїк віддає перевагу конструкціям з однорідними додатками (25 %). Оскільки в реченні додаток означає об'єкт дії чи стану, то зазвичай однорідні додатки належать у тексті до дієслова або слова категорії стану (предикатива, предикативного прислівника): *Я знаходила порожні конверти, листи без конвертів, листівки, запрошення, квитанції* [8: 80]; *Потім вибирають директора, гіда, касира* [8: 94]; *Не звертає уваги на підлість, зраду, бруд* [8: 97]. Зауважимо, що письменниця найчастіше оперує багатокомпонентною однорідністю, рідше – двокомпонентною. Такий підхід засвідчує багатогранність українського лексикону та ідіолекту авторки.

При синтаксичному конструюванні простого ускладненого речення Г. Пагутяк послуговується також однорідними означеннями (18,3 %), що становлять перелік суттєвих ознак різних предметів чи характеризують предмет із якогось боку: *Мутація слова зробила наші тіла виснаженими, слабкими* [8: 79]; *Ти звільнив її від переслідування диких, озвірілих людей* [8: 111] та ін.

Щодо ускладнення простого речення однорідними обставинами, то зазначимо, що в аналізованому тексті було зафіксовано лише 4 приклади (6,7 %): *Але протинявся по електричках, вокзалах і друзях ще багато днів і ночей* [8: 83]; *Але чи вгорі, чи внизу краще?* [8: 87]; *Цього серпня чи цього вересня ледь не випав сніг* [8: 89]; *Роботу я виконую якнайшвидше і якнайточніше* [8: 90].

Другу за численністю групу синтаксичних одиниць формують прості речення, ускладнені

відокремленими членами (23 %). Для загального процесу ускладнення простих речень за допомогою відокремлених членів характерне неоднорідне представлення усіх можливих типів із яскраво вираженою доміантою відокремлення обставин та означень. Таку перевагу пояснюють напівпредикативною функцією. Найповніше вона виявлена тоді, коли відокремлений член речення можна трансформувати у підрядну частину складного речення чи в окреме просте речення. Закономірно, що найпоширенішою групою серед відокремлених членів у простих реченнях твору є відокремлені обставини (51 % від усіх відокремлених членів), виражені дієприслівниковими зворотами, одиничними дієприслівниками, прислівниками та іменниками в непрямих відмінках: **Змінюючи себе, я зміню інших** [8: 81]; **Нехай її буде зараз так само зле, як мені!** [8: 82] тощо. Зауважимо, що найпродуктивнішим серед відокремлення є обставини, виражені дієприслівниковими зворотами.

Різноманітні також ускладнення простого речення за допомогою відокремлених означень (31,4 %). У романі представлені непоширені і поширені, узгоджені та неузгоджені означення, виділені зі смислового боку та інтонаційно. Характерними для аналізованого тексту є постпозитивні узгоджені означення, виражені дієприкметниковим зворотом (**Крізь відчинену браму прозирала дорога, вимощена камінням** [8: 101] тощо); постпозитивні непоширені означення, які належать до іменника (**Швидко заснув, натомлений і щасливий** [8: 83]); постпозитивне чи препозитивне означення, що виступає одиничними прикметниками, якщо вони стосуються особового займенника

(**Налякана, ти сахаєшся тіней** [8: 93]).

Відокремлена прикладка як один із різновидів ускладнення простих речень у романі представлена в кількох синтаксичних одиницях (13,3 %): **Однітка з дівчатами класу, вона відрізнялася від них** [8: 86]; **Думки-кровопивці справді страшні** [8: 79] та ін.

Щодо ролі додатка як відокремленого члена простого речення, то зауважимо його специфіку: відокремлюватися можуть лише непрямі додатки. Із цієї причини в усьому аналізованому тексті виявлено лише дві такі конструкції (4,3 %): **І я вже нічого не палитиму, окрім сміття і торішнього бур'яну** [8: 86]; **Але, попри страшний біль, я не відчувала нічого** [8: 101].

Значний синтаксичний потенціал роману "Радісна пустеля" становлять речення, ускладнені вставними і вставленими словами, словосполученнями і реченнями (12 %). Такі ускладнення граматично не пов'язані із членами речення, хоча надають усьому реченню чи окремим його членам різних смислових відтінків, виражають додаткові повідомлення, уточнення. За смисловою функцією аналізовані слова, словосполучення і речення поділяємо на вставні і вставлені. Серед вставних елементів (91 %) у тексті твору представлені слова і словосполучення, які виражають модальну оцінку (**Може, у цьому найбільший сенс великодніх порядків** [8: 80]); слова, які допомагають упорядкувати думки, пов'язати їх між собою (**Та й, зрештою, йдеться про мене вчорашню** [8: 88]); указують на джерело повідомлення (**Як на мене, ліпше йти поволеньки до струмка** [8: 90]); привертають, активізують увагу співрозмовника (**Чуєш, іти з Богом** [8: 104]).

Окремо вичленовуємо із синтаксичного потоку просте речення, що відходить від норми

формування граматичної основи й функціонує як набір вставних компонентів: *Можливо, хтозна, безперечно* [8: 93]. Таке синтаксичне обрамлення ще раз підкреслює індивідуальний підхід й оригінальність творчої манери письменниці.

Вставлені конструкції як засіб ускладнення простого речення представлені в романі лише двома прикладами (9 %): *Усі вогні – це вогонь (так писав Кортасар)* [8: 86]; *Сергій, або Серьожа, улюбленець дітлахів, дивак (на добрих не кажуть "ненормальний") згорів у старій хаті* [8: 86].

Додатковим інформативним джерелом простих синтаксичних конструкцій в аналізованому творі є уточнювальні члени речення (5,7 %), які не лише ускладнюють такі одиниці, а й додають новий змістовий ракурс їхнім граматичним центрам. Виходячи з цього, виділимо такі уточнювальні члени речення: до підмета (*Отоді й настане справжня зима: Різдво Ісуса* [8: 108]); до присудка (*Тоді я, як кажуть у нас в селі, "зірвалася з ланця"* [8: 80]).

Щодо ролі речення, ускладненого звертаннями (10,8 %), зауважимо, що в структурі твору їм властивий різний ступінь напівпредикативності. Мінімальний ступінь мають інтерпозиційні звертання, виражені іменником. Аналізований тип функціонує в тих частинах роману, які містять діалогічне мовлення: *Сестрице, ти ж спалахнеш* [8: 99]; *Доню, ви щось наплутали* [8: 103] та ін. Своєрідний тип звертання становлять вокативні речення монологічного мовлення, які, називаючи адресата, передають модальну або емоційно забарвлену думку – незадоволення, скаргу, радість, прохання, докір, переляк. Адресатом у таких реченнях найчастіше є Бог: *Боже, як їх було багато...* [8: 80]; *Господи Ісусе*

Христе, Сине Божий, помилуй мене грішну... [8: 86] тощо.

Специфічне навантаження в романі несуть прості речення, ускладнені нечленованими конструкціями (словами-реченнями). Такі одиниці виражають просте ствердження чи заперечення (*Ні, це зайве* [8: 104]; спонукання (*Годі, я ще не належу пустель* [8: 114]); емоційну оцінку отриманої інформації (*Та, дякувати милосердному Богові, я тут* [8: 101]); питальну інтонацію (*Справді, що мені таїти* [8: 103]); передають емоцію (*О, цей сон* [8: 100]).

Словесне багатство лексичного наповнення простих речень яскраво ілюструють своєрідні комбінації ускладнень (10,3 %):

1) за допомогою однорідності присудків і додатків (*Треба дуже пильно **придивлятися** до старих **меблів**, неухважно прочитаних **книжок**, до **красевидів, дерев, принохуватись** до ледь чутого шепоту* [8: 95]);

2) однорідних присудків і відокремленого означення (*Колись я **відведу** погляд від нього і **зустрінуся** з очима, **втомленими і ласкавими*** [8: 87]);

3) однорідних додатків і відокремленої обставини (*Право на сон **треба** завойовувати **виснаженням, самоспаленням, займаючись дріб'язковими справами*** [8: 89]);

4) однорідних додатків і відокремленого означення (*Із вузького вікна кухні він бачить брудну **річку, спрямовану в стічну канаву**, засніжений покинутий **цвинтар** переслідуваного народу* [8: 81]);

5) уточнення і вставних конструкцій (*Почувався незвично у просторій сільській хаті, **кімнаті з великим люстром, книжками, квітами, всіякими, як казали в минулому столітті, поетичним дріб'язком*** [8: 83]);

6) відокремленої обставини й уточнювальних конструкцій (*Я їх мала усі, **цілий оберемок, жодної не зірвавши*** [8: 105]);

7) уточнення й однорідних додатків (***Аякже**, – є де розминутись і **машинам, і людям*** [8: 112];

8) відокремлених обставини й означення (***Замкнувши за собою двері, виходжу на берег моєї річки з пагорбами, **вкритими дивовижним молочасм, хмарками цупкого чебрецю, золотими деревцями звіробою***** [8: 112]);

9) вставного слова й відокремленої обставини (***Певно, Господь так володіє усіма нашими молитвами, жодної не потривоживши*** [8: 105]);

10) вставного слова й однорідних додатків (*Куди ж ми, **врешті**, йдемо із зраненим **серцем** і скаліченими **ногами*** [8: 114]);

11) однорідних підметів і відокремленої прикладки (*Провідували її лише **мати-настятелька** і **сестра** Оділія* [8: 101]) та ін.

Висновки і перспективи дослідження. Загальна характеристика синтаксичного наповнення роману Г. Пагутяк "Радісна пустеля", висвітлення проблеми простого ускладненого речення в сучасному мовознавстві, аналіз їх типів у творі дозволяють зробити певні висновки. Стандартизовані (нормативні) схеми синтаксичних конструкцій у художньому полотні роману представлені в повному обсязі, проте вони дістали незначну трансформацію завдяки пунктуаційному оформленню їхніх меж. Специфікою простих ускладнених речень у структурі роману "Радісна пустеля" є переважання конструкцій із однорідними та відокремленими членами. Типовими є також інші ускладнення простих речень: вставними і вставленими конструкціями, уточнювальними

членами, звертаннями, словами-реченнями. Лексично багатими та інформативно наповненими є прості речення з комбінованими ускладненнями. Серед простих речень, ускладнених однорідними членами, найбільш численними є групи однорідних присудків та однорідних додатків. Менш численними – групи простих речень, ускладнених однорідними підметами, означеннями, обставинами. Використання письменною зазначених типів синтаксичних одиниць вносить у художню оповідь розлогість і експресивність переданої інформації. Основні результати дослідження дозволяють стверджувати, що просте ускладнене речення в романі "Радісна пустеля" – різнотипне за своїм синтаксичним наповненням і одне з домінуючих в усій структурі тексту. Перспективними в цьому напрямку наукових досліджень можуть стати студії, присвячені аналізу інших синтаксичних конструкцій роману, зокрема різновидів складного речення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Валгіна Н. С. Синтаксис современного русского языка. Москва, 1973. 423 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. Київ, 1993. 368 с.
3. Вінтонів М. О., Аксьонова І. О. Типологічні вияви синтаксичних конкретизаторів в сучасній українській мові. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2018. Вип. 6(47). С. 71–74.
4. Волох О. Т., Чемерисов М. Т., Чернов Є. І. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис. Київ, 1989. 334 с.
5. Городенська К. Г. Дери́вація синтаксичних одиниць. Київ, 1991. 192 с.
6. Дзядик Ю. І. Структурні типи речень з однорідними присудками в художньому дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного*

університету. Серія Філологія. 2019. № 40 (2). С. 38–40. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.40.2.9>.

7. Кухарчук І. О. Відокремлення у структурі простого речення: теоретико-методичний аспект. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 16. Т. 2. С. 69–73. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-16-2-14>.

8. Пагутяк Г. В. Записки Білого Пташка: два романи та повість. Київ, 1999. 151 с.

9. Тютюма Т. Типологічні вияви простого ускладненого речення крізь призму дидактичного аспекту. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2019. Вип. 2. С. 310–318. DOI: [10.31494/2412-9208-2019-1-2-310-318](https://doi.org/10.31494/2412-9208-2019-1-2-310-318).

10. Цимбалюк-Скопненко Т. В. Українська авторська лексикографія: здобутки та перспективи. *Українська мова*. 2010. № 2. С. 3–13.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Valgina, N. S. (1973). *Sintaksis sovremennogo russkogo yazyka [Syntax of modern Russian]*. Moskva: Agrar [in Russian].

2. Vykhovanets, I. R. (1993). *Hramatyka ukrainskoi movy. Syntaksys [Grammar of the Ukrainian language. Syntax]*. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].

3. Vintoniv, M. O., Aksonova, I. O. (2018). Typolohiini vyjavy syntaksychnykh konkretyzatoriv u suchasni ukrainskii movi [Typological manifestations of syntactic concretizers in modern Ukrainian]. *Science and Education a New Dimension. Philology*, 6(47), 71–74 [in Ukrainian].

4. Volokh, O. T., Chemerysov, M. T., Chernov, Ye. I. (1989). *Suchasna ukrainska literaturna mova: Morfolohiia. Syntaksys [Modern Ukrainian Literary Language: Morphology. Syntax]*. Kyiv: Vyscha shkola [in Ukrainian].

5. Horodenska, K. H. (1991). *Deryvatsiia syntaksychnykh odynyts [Derivation of syntactic units]*. Kyiv: Vyscha shkola [in Ukrainian].

6. Dziadyk, Yu. I. (2019). Strukturni typy rechen z odnoridnymy prysudkamy v khudoznomu dyskursi [Structural types of sentences with homogeneous adverbs in artistic discourse]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriia Filolohiia – International Humanitarian University Herald. Philology*, 40 (2), 38–40. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.40.2.9> [in Ukrainian].

7. Kukharchuk, I. O. (2019). Vidokremlennia u strukturi prostoho rechenia: teoretyko-metodychnyi aspekt [Separation in the structure of a simple sentence: a theoretical and methodological aspect]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy*, 16(2), 69–73. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-16-2-14> [in Ukrainian].

8. Pahutiak, H. V. (1999). *Zapysky Biloho Ptashka: Dva romany ta povist [White Bird Notes: Two Novels and a Story]*. Kyiv: Ukr. pysmennyk [in Ukrainian].

9. Tiutiuma, T. (2019). Typolohiini vyjavy prostoho uskladnenoho rechenia kriz pryзму dydaktychnoho aspektu [Typological manifestations of a simple complicated sentence through the prism of the didactic aspect]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky – Scientific Notes of the Berdyansk State Pedagogical University. Pedagogical Sciences*, 2, 310–318. DOI: [10.31494/2412-9208-2019-1-2-310-318](https://doi.org/10.31494/2412-9208-2019-1-2-310-318) [in Ukrainian].

10. Tymbaliuk-Skopnenko, T. V. (2010). Ukrainska avtorska leksykohrafiia: zbutky ta perspektyvy [Ukrainian author's lexicography: achievements and prospects]. *Ukrainska mova – Ukrainian Language*. 2, 3–13 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії: 29 жовтня 2019

Схвалено до друку: 26 грудня 2019